

Monsinjoras Alfonsas Lipniūnas,

gimęs 1905 m. kovo 12 d., miręs 1945 m. balandžio 28 d, Pedagoginio instituto ir Vilniaus universiteto lektorius, buvęs vyskupo Paltaroko kunigas, pamokslininkas Vilniaus Šv. Jono bažnyčioje, gal tikrai šventas žmogus. Jis buvo savo pašaukimui ir darbams gerai pasirengęs:

Dr. Pranas Germantas,

vokiečių okupacijos meto Lietuvos švietimo tarėjas, gimęs 1903 m. gruodžio 3 d., miręs 1945 m. balandžio 22 d. Koncentracijos stovykloje atsidūrė pačiame amžiaus stiprume. Jis mums, visai grupei, liko paslaptis. Gal kas nors manė, kad jis išdavikas, nacionalsocialistas, germanofilas. Man jis buvo "per aukštai", kad jį pažinčiau. Jo lova buvo šalia manosios ir ranka pasiekama. Kai baisus knarkimas kartais išbudindavo ir kitus, man tekdavo pajudinti jį už peties, kad apsisvertų ir

Specialiai "Lietuvos aidui" iš Australijos

Iš prisiminimų stalčiaus apie Štuthofą ir štuthofiečius (3)

Aleksandras Kantvilas

studijavęs Vytauto Didžiojo, Lilio ir Paryžiaus universitetuose bei katalikų institute. Vargo dienomis jis buvo mūsų stiprintojas ir paguoda. Tylus ir visada besišypsantis pro storo stiklo akinius, visada lyg klausiantis, kuo galiu padėti? Laikams pagerėjus, kai nuolankumas ir artimo meilė nebebuvo taip svarbi, kun. Lipniūnas vėl tapdavo pamokslininku, avelių ganytoju. Ne visos tos avelės buvo baltos ir gražia vilna, būta ir juodų, ir susivėlusių, gal ir avinas ar ožys tarp jų pasitaikydavo. Lipniūnas neapsikentęs kartais baksteldavo lazdele tokiam nutriušusia uodega avinui ar pakreipdavo užsispyrusį ožį pro siauras dureles. Retkarčiais statesnį žodį pasakydavo Rapolui Mackoniui, "Vilniaus balso" ir "Naujosios Lietuvos" redaktoriui, gerai pažįstamam iš Vilniaus laikų, kai Rapolas paleisdavo kokią strėlę kunigų pusėn. Ir kunigo kantrybė kartais turi ribas.

nustotų knarkti. Jis gerai kalbėjo vokiškai (buvo studijavęs Leipcigo universitete) ir atrodė visai puikus vyras tiek išvaizda (aukštas, stambus, bet nenutukęs), tiek ir protu, kuriuo, esu tikras, ir kiti neabejojo. Turėjo būti protingas ir gudrus, nes teko vadovauti Lietuvos švietimui, mokykloms, universitetui labai pavojingu laiku, kai vokiečių kariuomenė skynė pergalę po pergalės ir okupacija, atrodė, nesibaigs ir nelengvės.

Germantas mokėjo laviruoti, ir Lietuvos jaunimas beveik netrukdomas galėjo mokytis, kai aplink liepsnojo karas. Mūsų grupės jaunesnieji buvo

Lipniūnas buvo neapsakomai darbštus. Visada užsiėmęs, visada skubęs - ar su knyga, ar su užrašais, ar laikyti mišių. Vėliau sužinojau, kad jis dirbo apaštalavimo darbą ir tarp kitų kalinių, ne vien mūsų grupėje. Man rodos, jis buvo vienišas, gal net labai vienišas, užsisklendęs. Iš tikrųjų jam buvo sunkoka rasti draugų, nes buvo labai aukštai iškilęs ir savo gyvenimu, ir įsitikinimais, ir jam nusileisti ant žemės ne visada būdavo lengva.

Mirtis jį irgi pasiėmė, kai laisvė buvo visai nebetoli. Didžiojo Trečiadienio naktį prieš Vėlykas jo siela išskrido pas savo Kūrėją, nebeišlaikiusi artėjančios laisvės džiaugsmo, palikusi šiltinės ir plaučių uždegimo išsekintą Žemiškąjį pavidalą. Kun. Lipniūno paskutines valandas jautriai aprašė kunigas Stasys Yla savo knygoje "Žmonės ir Žvėrys Dievų miške". Kankinys kunigas Alfonsas Lipniūnas palaidotas Pucko kapinėse Lenkijoje.

linkę galvoti apie jį romantiškai, kaip apie mūsų laikų Konradą Valenrodą. Rūpestingumą ir gebėjimą vadovauti jis parodė baigiantis evakuacijai, kai blaškėmės išbadėję ir išvargę ties Dancigu bolševikų apsuptyje, vis dar saugomi vilkšunių ir ginkluotų esesininkų.

Negailestinga mirtis, kuri jį pakirto, kai laisvė buvo nebetoli, neleido jam pasisakyti, kas jis buvo, ką darė, ką galvojo ir jautė. Mirė nuo Šiltinės Štuthofo koncentracijos stovykloje. Ten sudegintas, bet pelenai draugų išsaugoti, atgabenti į Daniją ir palaidoti. Kopenhagos kapinėse.

"Lietuvos aidas"

1995-08-26 p.11